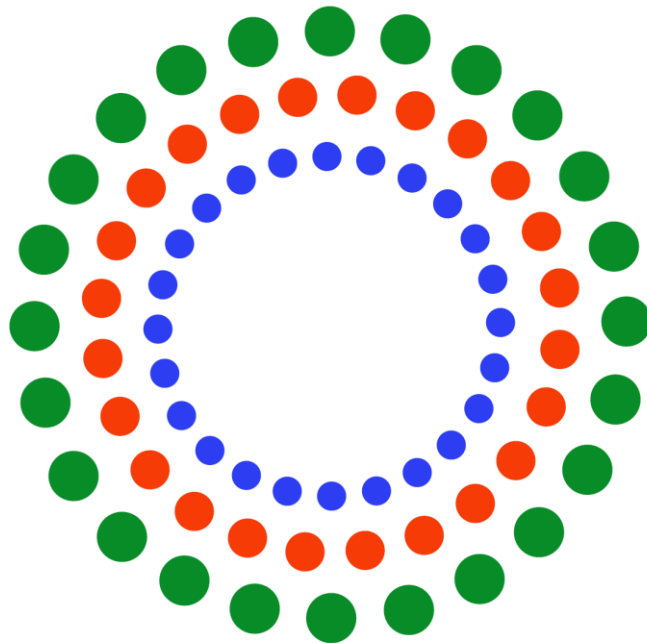

Forensisch Forum Groningen 2022

Cultureel bewustzijn in de forensische zorg

Nut en Noodzaak

Forensisch Forum

Welkom op het Forensisch Forum Groningen 2022!

Het Forensisch Forum Groningen is de dag waarop professionals uit het forensisch werkveld en het sociaal domein elkaar ontmoeten, met als doel de onderlinge samenwerking lokaal en regionaal te bevorderen. Samen verantwoordelijk voor een veilige en leefbare samenleving. Deze dag komt tot stand middels crowdfunding en wordt in samenspraak met het werkveld georganiseerd.

Deze 7e editie staat in het teken van Cultureel bewustzijn in de Forensische Zorg

Nut en noodzaak

We leven met en naast elkaar in een multiculturele samenleving. De diversiteit in de maatschappij neemt toe. Met al onze persoonlijke waarden en normen leven we over het algemeen heel prima met elkaar samen. We maken de samenleving mét elkaar; met al onze eigenaardigheden, opvattingen en culturele achtergronden. Tegelijkertijd zien we met elkaar een toenemende mate van onverdraagzaamheid en polarisatie.

Weet hebbende van de verschillen en uitgaande van het feit dat we ons bewust zijn van de culturele diversiteit van de forensische populatie, aan ons allen de vraag of we ons hier voldoende bewust mee bezig houden. Hebben we hier voldoende oog voor? Hoe gaan we hier als forensische keten mee om? Hoe zit het wanneer we diezelfde eigenaardigheden, opvattingen en culturele verschillen tegenkomen in ons werk? Wanneer iemand zijn extreme standpunten heeft omgezet in daden, wanneer de bi-culturele achtergrond een criminogene factor lijkt? Wanneer integratie in de maatschappij niet lukt, wanneer de eigen waarden en normen leiden tot delictgedrag? Hoe gaan we als forensische zorg om met verdachten en daders met een duidelijk afwijkende mening of een andere culturele afkomst. Nemen we voldoende tijd voor de verschillen én de achtergrond van deze verschillen in bijvoorbeeld onze adviezen aan de Rechtbank, in de opmaak van het requisitoir van de Officier van Justitie, bij het afnemen van de IQ test, bij de geprotocolleerde behandelingen of wanneer we op huisbezoek gaan in het kader van toezicht?

Beschikken we over voldoende cultureel bewustzijn? Nemen we de tijd om ons, al is het maar oppervlakkig, in te lezen in de achtergrond van de ander en zijn of haar geschiedenis? Kunnen we het gedrag in het juiste perspectief plaatsen en vanuit die invalshoek beschouwen? Nemen we dit, daar waar het van belang is van het onderzoek, de rechtszitting, het toezicht, de behandeling en de begeleiding, mee in het gesprek met die ander? Kunnen we ons verplaatsen in de ander vanuit zijn of haar culturele achtergrond en narratief zodat we de zaak beter begrijpen, in de juiste context kunnen plaatsen of de werkalliantie in tact kunnen houden?

Tegelijkertijd de vraag of en in hoeverre we daar rekening mee moeten houden gezien de toenemende diversiteit in de samenleving en daarmee ook in de strafrechtsketen. Je kan toch moeilijk met alles rekening houden en het Wetboek van Strafrecht geldt toch voor ons allemaal? We kunnen toch niet voor iedere groep mensen een aparte wijze van behandeling optuigen? En stel dat we het wel doen met z'n allen, werpt dit dan haar vruchten af in de zin van een significante daling van de kans op herhaling van strafbaar gedrag? Wordt het er dan veiliger op? Doen we ons werk dan beter?

Programma

08:30 – 08:50 Inloop Congres

09:00 uur Opening door de dagvoorzitter **Michiel van der Wolf**

09:15 uur **Mario Braakman** De invloed van cultuur in de forensische psychiatrie in beeld

10:00 uur **Simon Groen** Culturele empathie in de forensische diagnostiek, begeleiding en zorg

10:45 uur Pauze

11:15 uur Presentatie: Studio **Roodgras**

11:30 uur Film: **'Shank'** + nabespreking

12:30– 13.45 uur Lunch in Café Willem Albert

14:00– 15:00 uur Workshop ronde 1:

RABO zaal: Cultureel Interview

News room: De kracht van de straat

Camera 1: Aandacht voor stresstaal

Camera 2: IPPR – Informatie Platform Polarisatie en Radicalisering

Camera 3: Werken met een transculturele doelgroep binnen de forensische psychiatrie

15:15 – 16:15 uur Workshopronde 2

RABO zaal: Antillianen in Nederland: Mens achter de vooroordelen

News room: De kracht van de straat

Camera 1: De impact van een migratieachtergrond in relatie tot de forensische doelgroep

Camera 2: IPPR – Informatie Platform Polarisatie en Radicalisering

Camera 3: Cultureel Interview

16:15 Afsluiting door de dagvoorzitter Michiel van der Wolf , borrelen & netwerken

Café Willem Albert

Over de Dagvoorzitter

Prof. dr. mr. Michiel van der Wolf is jurist en psycholoog. Hij is buitengewoon hoogleraar forensische psychiatrie aan het Instituut voor strafrecht en criminologie van de Universiteit Leiden en universitair hoofddocent strafrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen. Ook is hij rechter-plaatsvervanger bij de Rechtbank Amsterdam in tbs-verlengingszaken en raadsheerplaatsvervanger bij het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden in strafzaken. Hij publiceert veel over het grensvlak van psychiatrie en recht en treedt regelmatig op als dagvoorzitter of spreker op congressen over forensische zorg.

Over de Sprekers

Prof. dr. Mario Braakman; Culturele empathie in de forensische diagnostiek, begeleiding en zorg

Het werken met mensen met psychiatrische stoornissen en een migratieachtergrond wordt steeds methodischer en steeds meer wetenschappelijk gefundeerd. Binnen het forensisch werkveld kunnen en willen we dan ook niet achterblijven. Wil je cultureel sensitief werken:

wat komt daar dan bij kijken, wat heb je nodig, wat zijn de belangrijkste methodieken? Waar moet je extra rekening mee houden als het gaat om rapportages Pro Justitia en ook in de forensische zorg? Aan bod komen de manieren om de culturele context goed en snel in kaart te kunnen brengen, het omgaan met mensen met een andere culturele achtergrond, waar je in de begeleiding en behandeling rekening mee moet houden en tot slot ook wat de problematiek rond cultuursensitieve risicotaxatie is. Tot slot: wat is culturele empathie, waarom is dit belangrijk en wat komt er bij kijken om dit te bereiken?

Mario Braakman is psychiater en cultureel antropoloog en als hoogleraar forensische psychiatrie verbonden aan de Tilburg Law School, Tilburg University en als hoofdopleider psychiatrie en klinische geriatrie bij Pro Persona GGz. Hij is president van de World Association of Cultural Psychiatry.

Simon Groen; De invloed van cultuur in de forensische psychiatrie in beeld

Aandacht voor de invloed van cultuur op het krijgen, hebben en omgaan met psychische klachten is in de afgelopen decennia steeds prominenter geworden. Tegenwoordig vinden we de in de DSM-5 een definitie van cultuur, opmerkingen en notificaties in de classificatie van psychische stoornissen en er is een interview beschikbaar waarmee de invloed van cultuur op de klachten in beeld kan worden gebracht. Bij De Evenaar, het Centrum voor Transculturele Psychiatrie in het noorden van Nederland, maakt een dergelijk interview een vast onderdeel uit van de intakeprocedure. Via die werkwijze komt de diagnostiek tot stand in de context van cultuur. Ook in de forensische psychiatrie biedt dat perspectieven. In deze lezing hoort u hoe cultuur-inclusieve diagnostiek en behandeling in zijn werk gaat.

Simon Groen is cultureel antropoloog bij het Centrum voor Transculturele Psychiatrie, De Evenaar, bij GGZ Drenthe. Daarnaast is Simon kernteamlid in de organisatie van het zesde wereldcongres van de World Association of Cultural Psychiatry.

Over de Film "Shank"

Wanneer de jonge (drill-)rapper Jair, loyaal aan de straat, perspectief geboden krijgt om een stille droom te verwezenlijken als fashion designer, moet hij zich ontworstelen aan een moeras van geweld, leugens en verraad in een grootstedelijke wijk waar wraak op de loer ligt.

Na de film geven de makers een toelichting over de onderliggende boodschap.

Gemaakt door: **Reggerij Gravenbeek** (filmmaker en ervaringsdeskundige justitie en criminaliteit) en **Rien Bexkens** (regisseur, schrijver en producer).

Over de workshops

De kracht van de straat; door Ashley Araujo & Korine Morgan Humanitas DMH

De plaats waar de bewoners samenwonen. Waar ze er samen verantwoordelijk voor zijn dat de wijk een fijne plaats is. De straat én de wijk zijn niet in een paar woorden samen te vatten. De straat heeft een grote sociale kracht, zowel positief als negatief. In deze workshop ga je de kracht van de straat ervaren. We laten je voelen hoe de straat jou beïnvloedt, hoe het aan je trekt. Maar ook: hoe jij de straat kan beïnvloeden en het jou je bestemming laat vinden.

Antillianen in Nederland: Mens achter de vooroordelen; Margriet Geertsema

(Veiligheidshuis Groningen, Procesregisseur) Rene Durenkamp (Sosionatrabou, Directeur) Sherwin Mercera (Terwille Verslavingszorg, ervaringsdeskundige) Swanny van der Scheer (Terwille Verslavingszorg, Programma Regisseur)

Antillianen in Nederland komen bovengemiddeld vaak in de criminaliteit terecht. Ze worden sterk geassocieerd met vroegtijdig schoolverlaten, tienerzwangerschappen, werkloosheid, drugs en (jeugd)bendes. Klopt dit? En als het klopt, wat weten we dan over hoe dit komt?

In deze workshop gaan we vanuit historisch, sociaal economisch en cultureel perspectief in op deze vragen. Samen formuleren we ook antwoorden en gaan we op zoek naar wat werkt.

Aandacht voor stresstaal; door Larissa Hoogesteger (De Waag)

Stress kan een grote impact hebben op forensische problematiek. In deze workshop wordt kort stilgestaan bij stress en de impact op het probleemgedrag. Vervolgens wordt er aandacht besteed aan hoe verschillende culturen betekenis kunnen geven aan het ervaren van pijn en spanning en hoe dit geuit kan worden in verschillende somatische stressklachten. Door meer oog te hebben voor de verschillende stresstalen die onze wereld, kun je deze makkelijker herkennen en hier aandacht aan geven. Tevens wordt er stilgestaan bij het belang om kennis te hebben over de wijze waarop een cultuur (eigen kracht) omgaat met het hanteren of verminderen van de ervaren klachten om zo tot stressreductie te komen.

De impact van een migratieachtergrond in relatie tot de forensische doelgroep; door Larissa Hoogesteger (De Waag)

In deze workshop wordt stilgestaan bij de impact van een migratieachtergrond in relatie tot de forensische doelgroep en de hieruit voortkomende risicofactoren. Daarnaast wordt vanuit de wetenschappelijke bril besproken welke interventies helpen om een behandeling in voldoende mate cultureel sensitief te laten zijn.

IPPR- Informatie Platform Polarisatie en Radicalisering; door Wouter Kruithof gemeente Groningen

Wouter Kruithof is beleidsadviseur radicalisering en polarisatie voor de gemeente Groningen. Vanuit zijn functie beheert hij het Informatie Platform Polarisatie en Radicalisering (IPPR). Vanuit dit platform traint de gemeente aandachtsfunctionarissen, behandelt zij casuïstiek, wordt er onderzoek uitgezet bij de universiteit en schakelt de gemeente met haar vele ketenpartners. Gedurende de workshop neemt Wouter jullie mee in zijn werkzaamheden, de functie van het platform en de vele gezichten van hedendaagse radicalisering.

Cultureel Interview; door Miranda Ubels (Zinso) en Roberto Murillo (Lentis)

In ons werk als forensisch (ambulant) werker/hulpverlener komen wij mensen tegen uit allerlei landen. In ieder land heeft men zijn eigen manier van leven.

Tijdens het afnemen van een cultureel interview besteden we aandacht aan de culturele en persoonlijke achtergronden van de cliënt. Hierdoor ontstaat er uiteindelijk een verhaal van de cliënt over zijn cultuur, opvoeding, religie, culturele identiteit en de verschillen tussen land van herkomst en Nederland. De (ambulant)werker/hulpverlener krijgt beter inzicht in iemands culturele en persoonlijke achtergrond. Met deze kennis ontstaat er meer begrip en hierdoor verbetert de werkrelatie.

Tijdens de workshop laten we door middel van filmpjes, uitleg en voorbeelden zien hoe een cultureel interview wordt afgenomen en wat het effect daarvan is.

Werken met een transculturele doelgroep binnen de forensische psychiatrie; door Peter van der Mark (Advisor Transcultural Forensic Psychiatry)

“Werken met een transculturele doelgroep binnen de forensische psychiatrie vraagt om een aanpak waarbij een balans tussen culturele en behandelinhoudelijke aspecten van onmiskenbaar belang is. Hierbij is het nodig om als professional in staat te zijn om vanuit verschillende invalshoeken te kijken naar de patiënt, zijn/haar culturele achtergrond, het delict en de benodigde zorg. Dit geldt voor de zorg die in Nederland geboden wordt, maar evenveel voor de (na)zorg die in het betreffende land van herkomst geboden kan/zal worden en de daar geldende culturele normen en waarden en zorg (on)mogelijkheden na repatriëring.”

NB: Voor de workshops in de Camera zalen:

Neem de lift naar de 4^e etage of de roltrap naar de 5^e etage-> volg de borden **FILMPLEIN**